

ΕΤΟΣ 53ov

14 Αύγουστου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 33 (2724)

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ

«Μεμέρισται ὁ Χριστός;»

Στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ὁ Παῦλος ἐλέγχει τοὺς Κορινθίους, γιατί εἶχαν κάνει σχίσματα καί ὁμάδες στήν Ἐκκλησία. Στή ζωή μας ἔχουμε πολλοὺς φίλους καί ἀρκετοὺς ἐχθροὺς, γράφει ἓνας σύγχρονος κληρικός. Αὐτό τό ἔχουν διαπιστώσει καί μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλήλα ἀπό πνευματικῆς πλευρᾶς. Λέγει π.χ. ὁ ἱερός Χρυσόστομος· «ποίει φίλους διά τόν Ἰησοῦν καί ἐχθροὺς διά τόν Ἰησοῦν», δηλ. κάνει φίλους γιά τό Χριστό καί ἐχθροὺς γιά τό Χριστό. Πράγματι ἔχουμε καί ἐχθροὺς καί φίλους. Ἐσ ποῦμε σήμερα γιά ἓνα φίλο μας, πού συγχρόνως εἶναι καί ἐχθρός μας. Ὁ ἔλεγχος, λοιπόν, εἶναι ὁ φίλος μας καί ὁ ἐχθρός μας. Ἀνάλογα πῶς ἐνεργεῖ μέσα μας. Ἐσ ποῦμε λίγα λόγια γ' αὐτόν.

Ὁ ἔλεγχος μετά τήν πτώση

Ὁ ἔλεγχος, μετά τήν πτώση τοῦ ἀνθρώπου, ἔχει καταστεῖ στή ζωή μας ἀναπόφευκτη πραγματικότητα. Συνεδέθη μέ τήν ἁμαρτωλότητα καί τήν ἀτέλειά μας. Ἐνα παράδειγμα εἶναι ὁ ἔλεγχος πού ἔκανε ὁ Θεός στόν Ἀδάμ, ὅταν ἔπεσε στήν ἁμαρτία. «Τί τοῦτο ἐποίησας;» (Γεν. 3, 13). Τό ἴδιο καί ὁ Κάιν, ὁ ὁποῖος ἀντιμετώπισε τόν ἔλεγχό τῆς συνειδήσεως καί ἦταν «στένων καί τρέμων ἐπί τῆς γῆς» (Γεν. 4, 12-13). Ἐ ἄλλο παράδειγμα ἐλέγχου ἦταν τά φοβερὰ «οὐαί», πού ἐξάπέλυσε ὁ Κύριος ἐναντίον τῶν Γραμματέων καί Φαρισαίων· «Οὐαί δέ ὑμῖν, γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν...» (Ματθ. 23, 14). Σπουδαῖος ἔλεγχος ἦταν καί αὐτός πού ἔκανε ὁ Πρόδρομος στόν Ἡρώδη. Μᾶς λέγει ὁ εὐαγγελιστής Λουκάς πῶς ὁ Ἡρώδης ἦταν «ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περί Ἡρωδιάδος τῆς γυναίκος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καί περί πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν» (κεφ. 3, 19).

Βέβαια οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας κάνουν πολλὰ σχόλια πάνω στόν ἔλεγχό, π.χ. ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ ἀσκητής γράφει· «Ρίζα αἰσχροῦς ἐπιθυμίας, ἀνθρώπινος ἔπαινος, ὡσπερ καί σωφροσύνης, ὁ περὶ κακίας ἔλεγχος», δηλ.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. α΄ 10-17)

Ἑνότητα ἐν Χριστῷ

Ἀδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρημένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλον, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **Μεμέρισται ὁ Χριστός;** Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; Ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

βάση κάθε αίσχροῦς ἐπιθυμίας στὸν ἄνθρωπο εἶναι ὁ ἔπαινος τῶν συνανθρώπων μας καὶ ρίζα τῆς σωφροσύνης ὁ ἔλεγχος τῶν κακιῶν μας. Ὁ ἔλεγχος εἶναι ὠφέλιμος ὄχι μόνο νά τὸν ἀκούμε, ἀλλ' ὅταν τὸν παραδεχόμαστε σάν σωστό καὶ προσπαθοῦμε νά διορθωθοῦμε. Πολλές φορές ἡ κατάκριση καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν ἄλλων εἶναι σωτήρια γιὰ τὴν ψυχὴ μας. Ὁ ἑαυτὸς μας ἔχει τὴν τάση νά βιλέπει ὄλο τοὺς ἄλλους καὶ ποτέ τὸν ἴδιο· «τ' ἄλλα βιλέπων ὁ ὀφθαλμὸς, ἑαυτὸν οὐ βιλέπει», θά πεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Εὐεργετικά ἀποτελέσματα τοῦ ἐλέγχου

Ὁ ἔλεγχος θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἄνθρώπους ἀφόρητο κακὸ καὶ κάνουμε τὸ πᾶν νά τὸν ἀποφύγουμε. Ἀντίθετα στὴν πνευματικὴ ζωὴ εἶναι πάρα πολὺ ὠφέλιμος καὶ φίλος τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νά διορθωθεῖ. Θεωρεῖται δύναμη πού τὸν προφυλάσσει ἀπὸ τὴν παρανομία, φρένο πού τοῦ ἀναστέλλει τὴν αὐθαιρεσία καὶ ἄσυνδοσία, μοχλὸς πού τὸν ἀνεβάζει πνευματικά καὶ ἠθικά καὶ πού τὸν βοηθεῖ «πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ» (Β΄ Τιμ. 3, 16), ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ βιβλίον τῶν Παροιμιῶν γράφει· «ὁ μισῶν ἐλέγχους ἄφρων» (12, 1).

Ἀποφεύγουν οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔλεγχον

Τί εἶναι προτιμότερο, νά ἐλέγχουμε ἢ νά ἐλεγχόμαστε; Ἀσφαλῶς τὸ νά ἐλεγχόμαστε, γιατί γιὰ νά ἐλέγξουμε τὸν ἄλλο χρειάζονται ὀρισμένες προϋποθέσεις. Βέβαια δὲν θέλουμε νά μᾶς ἐλέγχουν οἱ ἄλλοι. Θέλουμε νά εἴμαστε ἀνεξέλεγκτοι. Ὁ ἔλεγχος μᾶς προκαλεῖ πονοκέφαλο. Γιατί δὲν θέλουμε νά μᾶς ἐλέγχουν; Ἕνα βασικὸ αἶτιο, πού ἀποφεύγουμε τὸν ἔλεγχον, εἶναι ἡ φιλαυτία μας. Ὑπερεκτιμοῦμε τίς ικανότητές μας καὶ ἔχουμε ὑπεροψία γιὰ τὰ ἐπιτεύγματά μας. Πιστεύουμε πὼς εἴμαστε τέλειοι. Μερικοὶ μάλιστα τὸ λένε κιόλας· «ἐγὼ εἶμαι τέ-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, εἰς τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά λέγετε ὅλοι τό ἴδιο καί νά μή ὑπάρχουν διαιρέσεις μεταξύ σας, ἀλλῆλᾶ νά εἴσθε ἐνωμένοι μέ τό ἴδιο πνεῦμα καί τήν ἴδια γνώμη. Διότι ἐπληροφορήθηκα γιά σᾶς, ἀδελφοί μου, ἀπό τοὺς ἀνθρώπους τῆς Χλήθης, ὅτι ὑπάρχουν ἔριδες μεταξύ σας. Ἐνωῶ τοῦτο: καθένας ἀπό σᾶς λέγει, Ἐγώ εἶμαι τοῦ Παύλου, Ἐγώ τοῦ Ἀπολλῶ, Ἐγώ τοῦ Κηφᾶ, Ἐγώ τοῦ Χριστοῦ. **Μήπως ἔχει μοιρασθῆ ὁ Χριστός;** Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθηκε γιά σᾶς; Ἡ μήπως ἐβαπτισθήκατε εἰς τό ὄνομα τοῦ Παύλου; Εὐχαριστῶ τόν Θεόν πού δέν ἐβάπτισα κανένα ἀπό σᾶς παρά τόν Κρίσπον καί τόν Γάϊον, διὰ νά μή μπορῆ νά πῆ κανεῖς ὅτι ἐβαπτισθήκατε εἰς τό δικό μου ὄνομα. Ἐβάπτισα ἐπίσης καί τήν οἰκογένειαν τοῦ Στεφανᾶ. Ἐκτός ἀπ' αὐτούς δέν γνωρίζω ἐάν ἐβάπτισα κανένα ἄλλο. Ὁ Χριστός δέν μέ ἔστειλε νά βαπτίζω, ἀλλῆλᾶ νά κηρύττω τό εὐαγγέλιον, ὅχι μέ σοφίαν ρητορικῆν, διὰ νά μή χάσῃ τήν δύναμίν του ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κοσιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

λειος γιατρός», «ἐγώ εἶμαι τέλειος τεχνίτης», «ἐγώ εἶμαι τέλειος παπᾶς». Εἶναι εὐνόητο πῶς ὅσοι ἄνθρωποι ἔχουν μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό τους καί τόν θεωροῦν τέλειο, νά μή θέλουν τόν ἔλεγκο. Βέβαια τό μεγαλύτερο πρόβλημα τό παρουσιάζει ὁ ἄνθρωπος πού θά κάνει τόν ἔλεγκο. Ἐάν εἶναι πρόσωπο ἀναξιόπιστο καί διαβεβημένο, δέν μπορεῖ νά κάνει ἔλεγκο στοὺς ἄλλοις, ἔστω κι ἂν εἶναι σωστός, ἀφοῦ δέν θά ἔχει σωστά ἀποτελέσματα. Θά τοῦ πεῖ αὐτός πού δέχεται τόν ἔλεγκό του· «καί ποίος εἶσαι ἐσύ πού θά μοῦ κάνεις ἔλεγκο». Θά πρέπει νά εἴμαστε προσεκτικοί, ἐάν ἐπιχειρήσουμε νά κάνουμε ἔλεγκο στοὺς ἄλλοις γιά παραπτώματα πού ἔχουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι. Δέν θά ἔχει βαρύτητα ὁ λόγος μας καί θά πέσει στό κενό. Ἐπίσης σημασία ἔχει καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἐξασκοῦμε τόν ἔλεγκο. Δέν ἐλέγχουμε γιά νά πλήξουμε τόν ἄλλο, ἀλλῆλᾶ γιά νά τόν διορθώσουμε καί νά τόν βοηθήσουμε νά βρεῖ τόν ἑαυτό του.

Αὐτόν τόν σωτήριο γιά τήν ψυχῆ μας ἔλεγκο ἄς τόν δεχθοῦμε, γιά νά γίνουμε ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

14 Αὐγούστου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαίου τοῦ προφήτου (ν΄ π.Χ. αἰ.).
Ἦχος: βαρύς – Ἑωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. α΄ 10-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. 1δ΄ 14-22.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 21 Αὐγούστου, Θ΄ Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. 1δ΄ 22-34.

Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Πόσο έκπληκτικό! Ἡ Μπτέρα τῆς ζωῆς, τό σκίνωμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἡ μεγάλωνυμη Θεοτόκος, δέχεται νέκρωση!

Ἄλλά, γιατί ἡ Κοίμηση τῆς Θεοτόκου νά εἶναι ἀξια καί ἀφορμὴ ἀπορίας; Ἐάν ὁ Κύριος Ἰησοῦς, πού ἔγινε ἄνθρωπος, γεύθηκε τό ποιτήριο τοῦ θανάτου, πῶς νά μὴ τό γευθεῖ ἡ Κόρη τῆς Ναζαρέτ, πού υπῆρξε γυναίκα θνητή; «Υπάρχει κανεὶς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θά ζήσει ἐπάνω στή γῆ καί δέν θά πεθάνει;» ἀναρωτιέται ὁ Προφήτης. Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς βεβαιώνει: «Ἐπιφυλάσσεται σέ κάθε ἄνθρωπο νά πεθάνει μία φορά».

Ἐξαιτίας τῶν παραπάνω λόγων καί ἡ Παναγία γεύθηκε τόν πικρό θάνατο. Διότι, ὅπως σημειώνει ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης: «Ἐάν δέν υπάρχει, κατά τό λόγο, ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔζησε καί δέν δοκίμασε θάνατο· ἄνθρωπος δέ, καί τοῦ ἀνθρώπου πέρα, καί ἡ ὑμνουμένη τώρα Παναγία, ἔχει δειχθεῖ βεβαίως τρανῶς ὅτι καί Αὐτή ξεπλήρωσε τό ἴδιο μέ μᾶς νόμο τῆς φύσεως, ἐάν ὄχι ἴσα μέ μᾶς, ἀλλά πάνω ἀπό μᾶς».

Ἀναντίρρητα, ὁ θάνατος εἶναι σκληρός. Ἀλλά ἀπό τή στιγμή πού ὁ Χριστός νίκησε τό θάνατο καί ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὁ θάνατος ἔπαυσε νά προκαλεῖ τή φρίκη καί τήν ἀπόγνωση στοὺς ἀνθρώπους. Πολύ περισσότερο, ὁ θάνατος τῶν ἁγίων δέν εἶναι γεγονός θλιβερό. Εἶναι χαρά καί ἀγαλλίαση, διότι καταργήθηκε πλέον τό κράτος τοῦ θανάτου καί ἡ ἀνθρώπινη φύση ντύθηκε τήν ἀθανασία. «Ἐγὼ ὁ ἄνθρωπος θεώθηκα», γράφει ὁ ἱερός Δαμασκηνός, «ἀπαθανάτισθηκα ἐγὼ ὁ θνητός... διότι ξεντύθηκα τό ἔνδυμα τῆς φθορᾶς καί φόρεσα τήν ἀφθορσία, καθώς τυλίχθηκα τήν ἀλουργίδα τῆς Θεότητας».

Ἀπό τὰ παραπάνω γίνεται ἀντιληπτό γιατί ὁ θάνατος τῆς «ζωαρχικῆς Μπτέρας» τοῦ Κυρίου ὑπερβαίνει τήν ἔννοια τοῦ θανάτου, ὥστε νά μὴν ὀνομάζεται κἄν θάνατος, ἀλλά «κοίμηση» καί «θεία μετάσταση» καί «ἐκδημία» ἢ «ἐνδημία» πρὸς τόν Κύριο. Καί ἐάν ἀκόμη λεχθεῖ «θάνατος», ὅμως εἶναι θάνατος ζωηφόρος καί «ἀρχὴ δευτέρας υπάρξεως», τῆς αἰωνίου, κατά τόν ἱερό Δαμασκηνό.

(Ἀπὸ τό βιβλίον τῶν ἐκδόσεών μας Η ΠΑΡΘΕΝΟΜΗΤΩΡ)

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>